

Державний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Студентки 3 курсу, 8с групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
освітньої програми «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Погребна
Єлизавета
Геннадіївна

Науковий керівник
д.е.н,
доцент

(підпис керівника)

Новікова
Наталія
Леонідівна

Гарант освітньої програми
к.держ.упр.

(підпис гаранта)

Динник
Ірина
Петрівна

Київ 2023

Державний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Освітня програма: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри _____

«30» грудня 2022 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу студентки

Погребної Єлизавети Геннадіївни

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи: «РОЗВИТОК ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ»

Затверджена наказом ректора від «14» грудня 2022 р. № 3416

2. Строк здачі студентом закінченої роботи: 01.02.2023

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних засад розвитку територіальних громад в умовах децентралізації та розробка заходів та напрямів соціально-економічного розвитку.

Об'єктом дослідження є процес розвитку територіальних громад в умовах децентралізації.

Предметом дослідження є вивчення теоретичних аспектів проблематики розвитку територіальних громад в умовах децентралізації та визначення заходів та напрямів соціально-економічного розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (перелік питань за кожним розділом):

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

1.1. Загальна характеристика розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

1.2. Аналіз впливу адміністративно-територіальної децентралізації на розвиток Ковалівської територіальної громади Київської області.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ КОВАЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1. Моніторинг та оцінювання розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

2.2. Напрямки удосконалення розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Календарний план виконання роботи

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 24.11.2022	24.11.2022
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 30.12.2022	30.12.2022
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2023	10.01.2023
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2023	20.01.2023
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи	До 27.01.2023	27.01.2023
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 01.02.2023	01.02.2023
7	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	01-02. 06.2023	01-02. 06.2023
8	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 10.02.2023	До 10.02.2023
9	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання «30» грудня 2022 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи Новікова Н.Л

(підпис)

8. Гарант освітньої програми Динник І.П.

9. Завдання прийняв до виконання студент Погребна Є.Г.

(підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи:

Випускна кваліфікаційна робота Погребної Єлизавети Геннадіївни на тему: «Розвиток територіальних громад в умовах децентралізації» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором опрацьовано значний масив вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором розглянуто тенденції розвитку територіальних громад в Україні, надано загальну характеристику розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області, а також проаналізовано вплив адміністративно-територіальної децентралізації на розвиток Ковалівської територіальної громади Київської області.

В другому розділі автором запропоновано публічно-управлінські рішення щодо удосконалення напрямків розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

Зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор Погребна Єлизавета Геннадіївна заслуговує на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи Новікова Наталія Леонідівна

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Динник Ірина Петрівна

(підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу:

Випускна кваліфікаційна робота студента Погребна Є. Г. може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми: Динник І.П.

(підпис)

Завідувач кафедри: Новікова Н.Л.

(підпис)

«01» лютого 2023р.

ЗМІСТ

ВСТУП

3

РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

6

1.1. Загальна характеристика розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області. **6**

1.2. Аналіз впливу адміністративно-територіальної децентралізації на розвиток Ковалівської територіальної громади Київської області. **12**

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ КОВАЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

13

2.1. Моніторинг та оцінювання розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області. **13**

2.2. Напрямки удосконалення розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області. **21**

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

27

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

30

ДОДАТКИ

34

ВСТУП

Актуальність обраної теми. Децентралізацію можна загалом описати як процес, у якому вибрані функції покладаються на субнаціональні підрозділи. Процес децентралізації при правильній його організації призводить до низки позитивних наслідків, які слугують кращому задоволенню потреб громадян у державних послугах. Хоча процес децентралізації в Україні почався у 2014 році, він ще не завершився, водночас веде до нового розподілу повноважень і відповідальності на місцевому рівні. Поглиблена політична децентралізація може зробити уряди більш чесними та ефективними, наблизивши чиновників до людей, змусивши їх конкурувати за мобільний капітал і сприяючи задоволенню різноманітних місцевих потреб. З іншого боку, надмірна та невважена децентралізація може створити проблеми з координацією або перешкоди на шляху до структурних реформ, яких сьогодні вкрай потребує Україна, і посилити стимули випереджати та ухилятися від надання суспільних благ. Дослідження розвитку окремих територіальних громад в умовах децентралізації сьогодні є актуальним для розуміння векторів їх подальшого соціально-економічного розвитку. Важливість обраної теми сьогодні посилюється внаслідок триваючої близько 9 років російсько-української війни із сучасним її загостренням. Складні умови господарювання громад та нові потреби, викликані війною, ставлять на порядок денний проблематику оновлення заходів та напрямів соціально-економічного розвитку відповідно до складних та непередбачуваних вітчизняних реалій.

Не зважаючи на значну кількість проведених досліджень, які передували початку процесу децентралізації (дискутувалася потреба у децентралізації в рамках переходу до ринкової економіки та забезпечення сталого економічного розвитку) та проводилися у процесі здійснення децентралізації (досліджувалися проблемні аспекти та напрямки подальшої стратегії, вивчався досвід інших країн та враховувалися їх надбання, прогалини та недоопрацювання); сьогодні гостро постало питання переглянути досягнення та орієнтири на майбутнє розвитку

територіальних громад в умовах децентралізації із коректуванням на воєнний стан та сьогоденні виклики.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є поглиблення теоретичних засад розвитку територіальних громад в умовах децентралізації та розробка заходів та напрямів соціально-економічного розвитку.

Виходячи з мети випускної кваліфікаційної роботи, поставлені наступні **завдання** для дослідження:

- надати загальну характеристику розвитку Ковалівської територіальної громади;
- проаналізувати вплив адміністративно-територіальної децентралізації на розвиток Ковалівської територіальної громади Київської області;
- проаніторити та оцінити розвиток Ковалівської територіальної громади Київської області.
- розробити заходи та напрями удосконалення розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

Об'єктом дослідження є процес розвитку територіальних громад в умовах децентралізації.

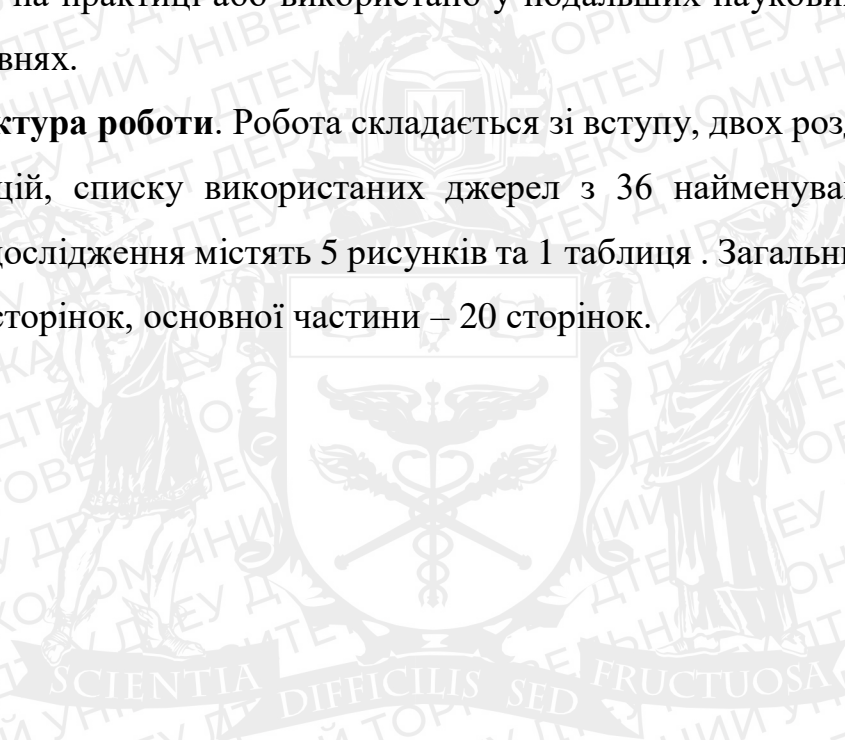
Предметом дослідження є вивчення теоретичних аспектів проблематики розвитку територіальних громад в умовах децентралізації та визначення заходів та напрямів соціально-економічного розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

У випускній кваліфікаційній роботі використані наступні **методи дослідження**: критичний аналіз літературних джерел для визначення теоретичних засад соціально-економічного розвитку територіальних громад; загальнонауковий метод абстрагування дозволив зосередитися виключно на аспектах обраної теми та звузити поле проведеного дослідження наукових праць; аналітичні процедури та статистичні методи використано при дослідженні сучасного стану розвитку процесу децентралізації України та стану соціально-економічного розвитку Ковалівської ТГ; використання графічного методу

дозволило представити отриманий матеріал у вигляді діаграм та рисунків, що спрощує його унаочнення та полегшує сприйняття; в процесі складання висновків та пропозицій використано методи узагальнення, дедукції та систематизації.

Практична значущість дослідження полягає у розробці пропозицій щодо оптимізації розвитку конкретної територіальної громади, що може бути застосовано на практиці або використано у подальших наукових дослідженнях на різних рівнях.

Структура роботи. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел з 36 найменувань, 3 додатків. Матеріали дослідження містять 5 рисунків та 1 таблицю. Загальний обсяг роботи складає 44 сторінок, основної частини – 20 сторінок.

Розділ 1

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УКРАЇНІ

1.1. Загальна характеристика розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області. Дослідження розвитку територіальних громад в умов децентралізації проводилося на прикладі діяльності Ковалівської територіальної громади Київської області. Ковалівська ТГ відноситься до Білоцерківського району.

Відповідно до паспорту громади, оприлюдненому на офіційному сайті Ковалівського ТГ центром громад є с. Ковалівська Білоцерківського району [10]. У Додатку Б представлена мапа громад Білоцерківського району, серед яких є і Ковалівська ТГ.

Поштова адреса центру громади в с. Ковалівка: 08652, Київська обл., Білоцерківський р-н, с. Ковалівка, вул. Монастирська 1. Адреса електронної скриньки: kovalivka_srada@ukr.net. (КОАТУУ: 3221483601; КАТОТТГ: UA32020070010024145). Населення с. Ковалівка складає 1646 осіб. Головою є Клюковська Раїса Феліксівна [9].

Кількість населених пунктів, що входять до складу Ковалівської ТГ складає 9 (дев'ять):

- Вінницькі Стави (у минулому Васильківський район);
- Кищинці (у минулому Фастівський район);
- Ковалівка (у минулому Васильківський район);
- Мар'янівка (у минулому Васильківський район);
- Паляничинці (у минулому Фастівський район);
- Пологи (у минулому Васильківський район);
- Пшеничне (у минулому Васильківський район);
- Устимівка (у минулому Васильківський район);
- Червоне (у минулому Фастівський район) [11].

Площа громади складає 231,6 кв. м. [31].

Структура Ковалівської ТГ включає (Додаток В):

1) Червоненський старостинський округ до складу якого входить село Кишинці, село Червоне. Адреса: 08543, Київська обл., Фастівський р-н, с. Червоне, вул. Шевченка, буд. 1. Телефон: 04565-44103. Староста: Савченко Валентина Володимирівна. КОАТУУ: 3224987101; КАТОТТГ: UA32020070090059194. Населення старостинського округу складає 858 осіб.

2) Паляничинський старостинський округ до складу якого входить село Паляничинці. Адреса: 08542, 08542, Київська обл., Фастівський р-н, с. Паляничинці, вул. Лесі Українки, буд. 9. Телефон: 04565-44140. Староста: Ліханова Тамара Яківна. КОАТУУ: 3224985101; КАТОТТГ: UA32020070050038776. Населення округу становить 692 осіб.

3) Устимівський старостинський округ до складу якого входить село Устимівка. Адреса: 08653, 08653, Київська обл., Васильківський р-н, с. Устимівка, вул. Леніна, буд. 26. Телефон: 04571-78530. Староста: Войтенко Людмила Миколаївна. КОАТУУ: 3221488101; КАТОТТГ: UA32020070080026589. Населення округу складає 1869 осіб.

4) Пшениченський старостинський округ до складу якого входить село Пшеничне. Адреса: 08644, 08644, Київська обл., Васильківський р-н, с. Пшеничне, вул. Лесі Українки, буд. 1-а, каб. 2. Телефон: 04571-44548. Староста: Мороз Галина Олександрівна. КОАТУУ: 3221487201; КАТОТТГ: UA32020070070074761. Населення старостинського округу дорівнює 630 осіб.

5) Пологівський старостинський округ до складу якого входить село Пологи. Адреса: 08656, Київська обл., Васильківський р-н, с. Пологи, вул. Білоцерківська, буд. 19. Телефон: 04571-70122. Староста: Руденко Віра Миколаївна. КОАТУУ: 3221486701; КАТОТТГ: UA32020070060063134. Населення округу становить 1331 осіб.

6) Мар'янівський старостинський округ до складу якого входить село Мар'янівка. Адреса: 08650, Київська обл., Васильківський район, село

Мар'янівка, вул. Декабристів, буд. 11. Телефон: 04571-70730. Староста: Шамота Тетяна Анатоліївна. КОАТУУ: 3221485401; КАТОТТГ: UA32020070040050057. Населення округу становить 1017 осіб.

7) Вінницькоставський старостинський округ до складу якого входить село Вінницькі Стави. Адреса: 08651, 08651, Київська обл., Васильківський р-н, с. Вінницькі Стави, вул. Щорса, буд. 7-б. Телефон: 04571-76935. Староста: Попко Тамара Віталіївна. КОАТУУ: 3221481201; КАТОТТГ: UA32020070020069603. Населення округу складає 657 осіб.

8) Інші населені пункти, до яких відноситься с. Кищинці. КОАТУУ: 3224983501; КАТОТТГ: UA32020070030033299. Населення даного населеного пункту складає 336 осіб [9].

Чисельність населення громади станом на 01 січня 2019 року складало 7581 осіб, в тому числі: дошкільного віку – 370 осіб та шкільного віку – 797 осіб [11]. У 2020 році чисельність населення складала 6566 осіб [31].

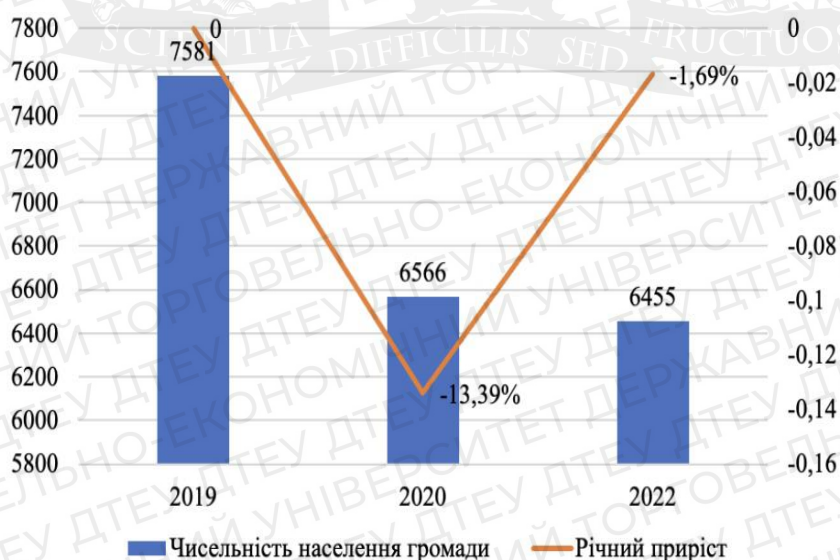

Рис.1.1. Динаміка чисельності населення Ковалівської ТГ

Джерело: [11; 31; 3].

Історія його бере початок у добу трипільської культури. Вже в II-III ст. н.е. на лівому березі р. Кам'янки існувало давньослов'янське городище. Археологічні розкопки підтвердили гіпотезу, що городище являло на той час територіально-адміністративну одиницю.

Збереглися з тих часів і залишки земляних валів, які виступали оборонною лінією між поселеннями. Українська легенда каже, що першим будівничим таких валів був Микита Кожум'яка, який хитрощами запряг Змія у величезного плуга і проорав борозну. Скиба від неї утворила високий вал. Дооравши до річки, Змій попросив напитися. Він пив доти, поки застогнав і здох. З тих пір річка називається Стугна, а вали — змієвими. Залишки такого „змієвого валу” можна побачити біля річки Кам'янки на межі двох сучасних населених пунктів — Ковалівки й Устимівки.

Ці місця завжди чарували своїх поселенців. За народною легендою засновником с. Ковалівки був Мина Назаренко. У 16 столітті він побудував на шляху недалеко від р. Кам'янки невеличку хатину, а побіля неї — кузню. Юнак був молодим ковалем, — звідси й назва села — Ковалівка.

Одного разу зупинилися чумаки, з Криму повертаючись, у молодого коваля переночувати. Наймолодший поміж чумаків привів до хатини чорнооку засмаглу дівчину. Пояснив, що підібрали її в Криму на шляху голодну та хвору. Не було у дівчини ні батька, ні матері, ні грошей, ні одєжини. Тільки ховала вона під дрантям кволого білого лебедя, у якого було перебите ворожою стрілою крило. Нікому його не віддавала і ділилася з ним останнім шматком хліба. Молодому ковальчуку стало шкода дівчини, і він залишив її у себе. Через деякий час дівчина одужала. Врятував молодий коваль від голодної смерті дівчину і її вірного друга лебедя. Вони покохали один одного і одружилися. Прожили довге і щасливе життя. Згодом почав оселятися біля ковалів інший люд, а на ставку з того часу живуть красені-лебеді.

В 17 ст. на ковалівській землі побував відомий політичний і церковний діяч Петро Симеонович Могила. Ставши архімандритом, П. Могила придбав землі

для фільваркового господарства Києво-Печерської Лаври недалеко від Ковалівки і побудував православний храм. Мешканці Ковалівки стали його першими прихожанами.

Історія села Ковалівки тісно переплітається з історією Васильківського повіту, який згадується ще в 1782 р. як складова Київської губернії. Так, на кінець 18 ст. в Ковалівці містилося волосне управління. Ця волость об'єднувала сім сіл і хутір. Населення волості складало більше 12 тисяч жителів. На той час в самій Ковалівці нараховувалося 358 дворів і мешкало понад 3,5 тис. чоловік. Господарство вели за трипільною системою.

Село належало графу Францішек Ксаверій Браницький — великий гетьман Речі Посполитої, генерал-аншеф військ російських.

В 1876 році було прокладено залізницю “Фастів — Черкаси” через Білу Церкву, згодом недалеко від Ковалівки побудовано залізничну станцію, яка діє до сьогодні.

До середини 19 ст. в Ковалівці не було освітнього закладу. В 1902 р. в селі було розпочато будівництво нового навчального закладу — двокласного міністерського училища з 5-річним строком навчання, розраховане на 300 учнів. В часи Великої Вітчизняної війни школа не працювала. Робота учбового закладу відновилася в 1944 р.

Війська Першого Українського фронту Радянської Армії звільнили село від фашистських загарбників 10 листопада 1943 р.

Надалі історія села Ковалівки тісно пов'язана з розвитком існуючих на той час господарств. Ще в 1928 році на ковалівських землях було організовано три колгоспи: “Червоний промінь”, “Червоний тракторист” і “Друга п'ятирічка”. Зріс добробут селян. Ковалівка поступово перетворювалась на сучасний населений пункт.

В 1985 році ковалівчани обрали головою А.А. Засуху. Він керував господарством до 1993 року. В цей період колгосп мав високі показники в сільськогосподарському виробництві, брав участь у різних виставках, де займав

привіт місія. Село поступово розбудувалося. 25 січня 1993 року господарство очолила Тетяна Володимирівна Засуха — дружина Анатолія Андрійовича, який очолив Київську обласну державну адміністрацію. 28 липня 1993 року колгосп було перейменовано в агрофірму “Світанок”, а Тетяна Володимирівна обрана головою правління.

Так народилося нове господарство, яке вже впродовж 25 років є яскравим і переконливим прикладом вмілого господарювання на рідній землі.

1.2. Аналіз впливу адміністративно-територіальної децентралізації на розвиток Ковалівської територіальної громади Київської області.

Адміністративно-територіальна реформа є найважливішою реформою децентралізації в Україні - комплексу змін до законодавства, основною метою якого є передача значних повноважень і коштів від центральних органів влади органам місцевого самоврядування. Так, аби якомога більше повноважень мали ті органи, що ближче до людей, де такі повноваження можна реалізовувати найбільш успішно» [34].

В Україні процес децентралізації почався у 2014 році як реформа для формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади [27].

Мета реформи охоплює наступні напрямки:

- створити і підтримати повноцінне життєве середовище для громадян,
- надати високоякісні та доступні публічних послуг,
- встановити інститути прямого народовладдя,
- узгодити інтереси держави та територіальних громад [27].

Реформа передбачає встановлення відповідальності органів місцевого самоврядування перед жителями – за ефективність своєї роботи, а перед державою – за її законність [27].

Початок процесу децентралізації відбувся у 2014 році із прийняттям Концепції реформи місцевого самоврядування та територіальної організації

влади в Україні [26]. Далі у червні (17.06.2014 року) прийнято Закон України «Про співробітництво територіальних громад» [25]. У 2015 році в рамках реформи децентралізації прийнято Закон України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» від 05.02.2015 року № 157-VIII [23], також внесені відповідні зміни до Бюджетного Кодексу [4] та Податкового Кодексу [21] у рамках впровадження фінансової децентралізації [27].

Децентралізація має позитивний вплив на стратегічний розвиток громад та регіонів.

Сьогодні Ковалівку справедливо називають сучасним європейським містечком. В селі завершено газифікацію, проведено централізоване водопостачання. Збудовано декілька сучасних магазинів, ресторанний комплекс, піцерію. Функціонує оздоровчо-профілактичний комплекс, де розміщено аптеку, поліклініку та, безпосередньо, саму лікарню. Працює в Ковалівці і дитячий садок.

Завжди користуються попитом серед місцевого населення послуги, які надає сучасний салон краси, де працює перукарня, цех пошиття одягу, майстерня по ремонту взуття, сауна, манікюрний зал, цех по ремонту меблів, масажний кабінет, тощо.

В центрі Ковалівки височіє православний храм — Церква Різдва Пресвятої Богородиці, побудована в 1997 році. Поряд з храмом знаходиться єдиний на території України пам'ятник політичному й церковному діячеві 17 ст. Петру Симеоновичу Могилі.

Значної уваги приділяє керівництво агрофірми питанням освіти сучасної молоді та розвитку культурного сектора на селі— завершено капітальний ремонт і реконструкцію будинку культури.

Завдяки децентралізації гостинно відчинила двері своїх просторих, світлих класів нова красуня-школа — обласний навчально-виховний комплекс

„Ковалівська гімназія”, де на сьогодні вчиться 368 учнів. На території цього навчального закладу діє басейн, чудовий стадіон, хокейний та спортмайданчики.

Є в Ковалівці побудований на землі справжній годинник, який вражає не лише своїми розмірами і красою, а й точністю роботи механізму. Він знаходиться саме на тому місці, де була зведена перша будівля на території села. Його в Ковалівці називають годинник вічності. А через ставок звели дивовижний місток кохання, на якому зустрічаються закохані.

Є в громаді і своя футбольна команда «Колос» (Ковалівка) — український професійний футбольний клуб, заснований у 2012 році. Представляє село Ковалівку Білоцерківського району Київської області. Виступає у Прем'єр-лізі чемпіонату України. Срібний призер першої ліги 2018/19, переможець другої ліги 2015/16.

Клуб тричі ставав чемпіоном Київської області, тричі — володарем Суперкубку Київщини (у 2012, 2013 та 2014 роках) й один раз виграв Кубок області (у 2014 році). У сезоні 2020/21 представляв Україну в Лізі Європи УЄФА. У сезоні 2021/22 представляв Україну в Лізі конференцій УЄФА.

Домашні матчі клуб проводить на стадіоні «Колос», місткість якого становить 5000 глядацьких місць.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКИ РІШЕННЯ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ КОВАЛІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

2.1. Моніторинг та оцінювання розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

Протягом 2019-2020 років спостерігається зниження чисельності населення Ковалівської ТГ, яке скоротилося на 13,39% до 2022 року населення громади скоротилося ще на -1,69%.

Обсяг доходів спроможної територіальної громади, гривень у тому числі:
сформованих відповідно до ст. 64 Бюджетного кодексу України – 76362406,00;

- бюджет розвитку – 00,00;
- базової дотації – 00,00;
- реверсної дотації – 1222600,00.

Площа спроможної територіальної громади – 220,842 км². [11].

За 3 квартали 2022 року надходження на 1 мешканця (загальний та спеціальний фонд) склало 6,30 тис. грн., у тому числі по загальному фонду – 6,18 тис. грн. Фіскальна віддача території на 1 мешканця складає 26,68 грн. Рівень зібраних місцевих податків і зборів на 1 мешканця громади по загальному фонду склало 1,71 тис. грн.

На рис. 2.1. представимо динаміку обсягу доходів Ковалівської ТГ за 2021-2022 роки по кварталам із наростаючим підсумком.

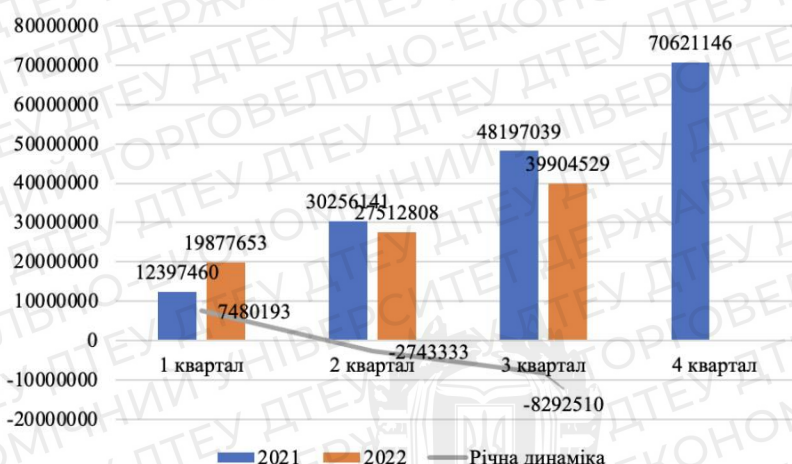

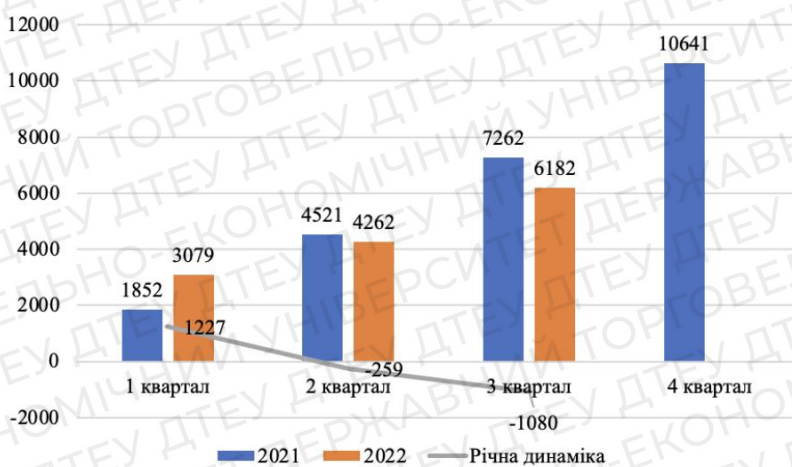
Рис. 2.1. Динаміка загальних доходів Ковалівської ТГ, грн.

Джерело: [3].

У 1-му кварталі 2022 року спостерігається позитивна річна динаміка загальних доходів Ковалівської ТГ. Проте через російське широкомасштабне вторгнення стало причиною значного зниження загальних доходів Ковалівської ТГ через зниження ділової активності.

На рис. 2.2. представимо динаміку обсягу доходів у розрахунку на 1 мешканця Ковалівської ТГ за 2021-2022 роки по кварталам із наростаючим підсумком.

Рис. 2.2. Динаміка доходів Ковалівської ТГ на 1 мешканця, грн.

Джерело: [3].

Зниження загального обсягу доходів територіальної громади стало причиною зниження і такого показника як обсяг доходів на 1 мешканця територіальної громади на 1080 грн. у 3 кварталі 2022 року порівняно із аналогічним попереднім періодом. При цьому до початку поточного загострення російсько-української війни динаміка даного показника була позитивною.

Для розуміння стану соціально-економічного розвитку Ковалівської ТГ порівняємо основні показники громади із середнім рівнем по області та по Україні у таблиці 2.1.

Таблиця 2.1.

Порівняння показників бюджету Ковалівської ТГ із середнім рівнем по області та Україні за 4 квартали 2021 року

№ п/п	Показник	За 4 квартали 2021 року		
		Середній показник по громаді	Середній показник по області	Середній показник по Україні
1	Доходи загального фонду на 1-го мешканця (грн)	10640,5	6461,99	1145,13
2	Видатки загального фонду на 1-го мешканця (грн)	10628,2	6923,02	1750,82
3	Капітальні видатки на 1-го мешканця (грн)	1052,7	1358,29	74,89
4	Рівень дотаційності бюджетів (%)	-16,8	-1,36	15,57
5	Співвідношення видатків на утримання апарату управління із сумою доходів загального фонду (%)	13,2	18,88	28,37
6	Питома вага заробітної плати у видатках загального фонду (%)	63,3	70,11	82,54
7	Видатки на загальну середню освіту на 1-го учня (грн)	51924,8	24679,08	9364,05

8	Питома вага місцевих податків і зборів у доходах загального фонду (%)	19,7	32,37	36,55
---	---	------	-------	-------

Джерело:

На рис. 2.3. порівняємо рівні доходів та витрат Ковалівської громади із середнім рівнем по Київській області та по Україні.

Якщо порівнювати доходи загального фонду на 1 мешканця, то необхідно відзначити, що у Ковалівській ТГ отримано 10 тис. грн доходів у розрахунку на 1 мешканця, що на 4,0 тис. грн. перевищує показник середній по Київській області та удесятеро перевищує середній рівень по Україні. Відповідно і видатки загального фонду на 1 мешканця є вищими за середній рівень по Київській області та по Україні. Натомість капітальні видатки на 1-го мешканця у Ковалівській ТГ є меншими за середній рівень по області, але більшими за середній рівень по Україні.

Рис. 2.3. Порівняння доходів та витратів Ковалівського ТГ із середнім рівнем по області та України у 2021 році

Джерело: [2].

Видатки на загальну середню освіту на 1 учня Ковалівської ТГ за 4 квартали 2021 року склав 51,9 тис. грн, що удвічі більше, ніж аналогічний показник середній по області, та у 4,5 рази перевищує загальноукраїнський рівень.

На рис. 2.4. представимо часток витрат та надходжень Ковалівського ТГ із середнім рівнем по області та Україні. Питома вага місцевих податків у доходах загального фонду складає по Ковалівській ТГ 36,55%, в протывагу 32,37% у середньому по області та 19,7% у середньому по Україні. Це свідчить про посилену ділову активність у ТГ, що дозволяє акумулювати значні податкові надходження.

82,54% видатків загального фонду Ковалівської ТГ складає заробітна плата, що на 12,4% більше ніж середній рівень по області та на 19% більше за середній рівень по Україні. Співвідношення видатків на утримання апарату управління із сумою доходів Ковалівської ТГ складає 28,37%, що є більшим за середній рівень по області (18,88%) та по Україні (13,2%). Рівень дотаційності бюджету Ковалівської ТГ складає 15,57%.

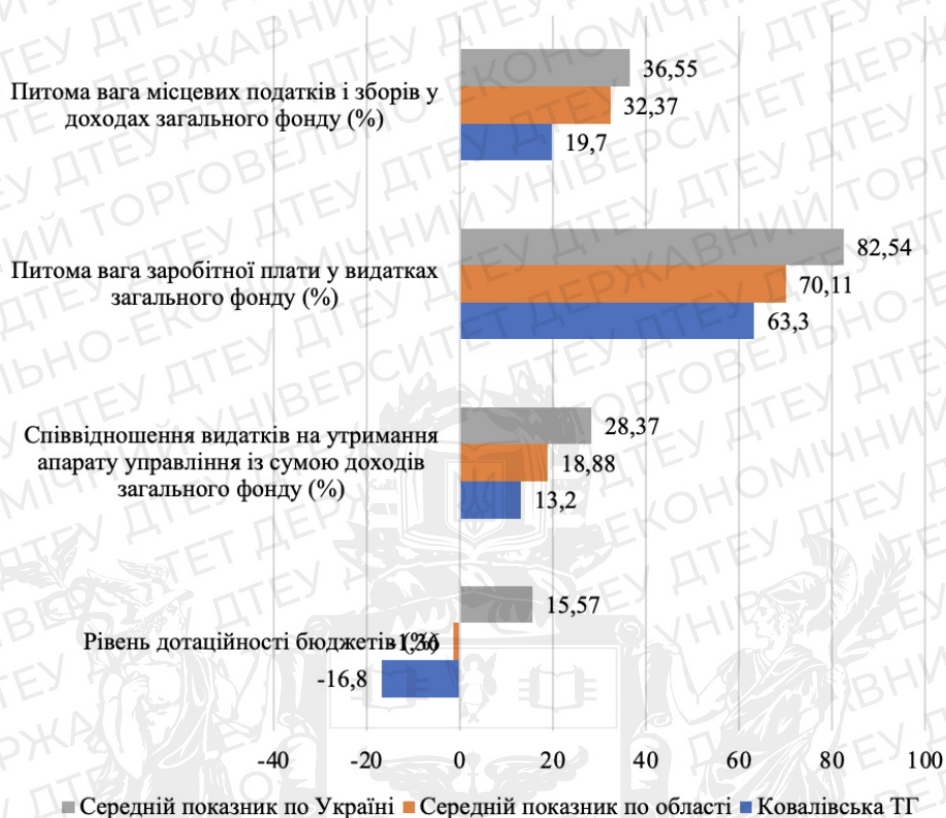

Рис. 2.4. Порівняння часток витрат та надходжень Ковалівського ТГ із середнім рівнем по області та України

Джерело: [2].

Таким чином, в процесі проведеного дослідження визначено, що Ковалівська ТГ має достатній рівень соціально-економічного розвитку, про свідчить високий рівень доходів на 1 мешканця та високі витрати на середню освіту 1 учня. Загалом більшу третину бюджету громада формує за рахунок податкових надходжень, що дозволяє спрямовувати кошти на розвиток. Проблемним місцем розвитку громади є скорочення чисельності населення та негативна динаміка отриманих загальних доходів.

2.2. Напрямки удосконалення розвитку Ковалівської територіальної громади Київської області.

Спроможна сільська громада з високим рівнем соціальної взаємодії, потужною економічною основою, що сприяє забезпеченню зайнятості населення і підвищенню його життєвого рівня, з комфортними умовами проживання, належним рівнем надання медичних, освітніх, культурних, житлово-комунальних, побутових послуг, розвиненою мережею торговельного забезпечення та транспортного сполучення. Спільність активних, небайдужих людей, об'єднаних єдиними цінностями, морально-етичними і культурними нормами, любов'ю до своєї землі, бажанням відповідально працювати, виховувати молоде покоління у вірі та пошані до ближніх та зберігати й примножувати традиції рідного краю [30].

Для формування стратегічного бачення розвитку територіальної громади важливою передумовою є ґрунтовне проведення SWOT-аналіз території.

За визначення Міністерства регіонального розвитку [24], будівництва та житлово-комунального господарства України SWOT-аналіз регіонального розвитку – це процес встановлення зв'язку між внутрішніми (сильними і слабкими сторонами) та зовнішніми (можливостями і викликами) факторами, що мають стратегічне значення для розвитку регіону [47]. Тож, застосування SWOT-аналізу дозволяє знаходити та приймати обґрунтовані рішення у рамках регіонального розвитку за рахунок поєднання важливих внутрішніх якісних характеристик регіону (сильних та слабких сторін) з результатами досліджень зовнішніх умов (можливостей та загроз) [1].

Для розуміння напрямів подальшого розвитку Ковалівської ТГ необхідно зрозуміти сильні сторони даної територіальної громади. Тож сильними сторонами визначено:

- вигідне економіко-географічне положення – наближеність до м. Києва як наукового, інтелектуального осередку;
- близькість до автомагістралі Київ – Харків – дає можливість створення логістичного центру, що зумовить додаткові надходження до бюджету [30];
- працюють промислові, сільськогосподарські підприємства та фермерські господарства, що забезпечує населення роботою та надходження до бюджету;
- наявність діючої соціальної інфраструктури в галузях освіти, медицини, культури;
- наявний природно-рекреаційного потенціалу;
- збалансованість складу населення за статтю у працездатному віці;
- наявність корисних копалин місцевого значення.

У той же час територіальна громада має і слабкі сторони, які теж необхідно враховувати при плануванні її майбутнього розвитку. Серед вузьких місць, які перешкоджають подальшому розвитку громади відмітимо:

- природне скорочення чисельності населення;
- недостатня активність населення громади;
- поганий стан дорожньої інфраструктури, незадовільне транспортне сполучення між населеними пунктами громади;
- відсутність розвиненої мережі закладів торгівлі у віддалених населених пунктах;
- низький рівень доходів населення;
- більшість закладів бюджетної сфери морально застаріли, інженерна інфраструктура зношена або відсутні, недостатній рівень матеріально-технічного забезпечення;
- недостатній рівень соціальної роботи з населенням (молоддю, людьми похилого віку);
- незадовільний рівень житлово-комунальних та побутових послуг (вивезення сміття водопостачання, благоустрій тощо);

- відсутність Генерального плану сіл, інвентаризації земель сільської ради, що спричиняє недоотримання коштів бюджетом сільської ради;
- відсутня туристична інфраструктура;
- приховане безробіття;
- недостатній рівень розвитку підприємництва.

Наразі Ковалівська ТГ на рівні із іншими територіальними громадами відчуває зниження обсягів податкових надходжень внаслідок повномасштабного російського вторгнення за рахунок зниження ділової активності та ускладнення загальної макроекономічної ситуації. Головною загрозою сьогодні для розвитку громад є ймовірність затяжного характеру війни, яка може продовжитися і в 2024-2025 роках. Це беззаперечно матиме негативний вплив для діяльності громади внаслідок зuboжіння населення та подальшого зниження ділової активності бізнесу.

У той же час після перемоги внаслідок сприяння міжнародних організацій Україна може пришвидшити розпочаті реформи, які призведуть до сталого розвитку нашої держави, у тому числі подальшої децентралізації влади та земельної реформи.

Для визначення напрямів розвитку Ковалівської ТГ визначимо перспективні можливості громади. Насамперед, це:

- розширення повноважень за рахунок подальшої децентралізації;
- упорядкування земельного законодавства;
- полегшене залучення кваліфікованих фахівців за рахунок зниження зайнятості за межами громади;
- підтримка громад за рахунок проектів міжнародної технічної допомоги;
- покращення іміджу України на міжнародній арені, що призведе до посилення інвестиційної та туристичної привабливості.

Тож, зважаючи на охарактеризовані сильні та слабкі сторони, і враховуючи можливості та загрози розвитку громади на рис. 2.5. сформуємо SWOT-аналіз розвитку Ковалівської ТГ.

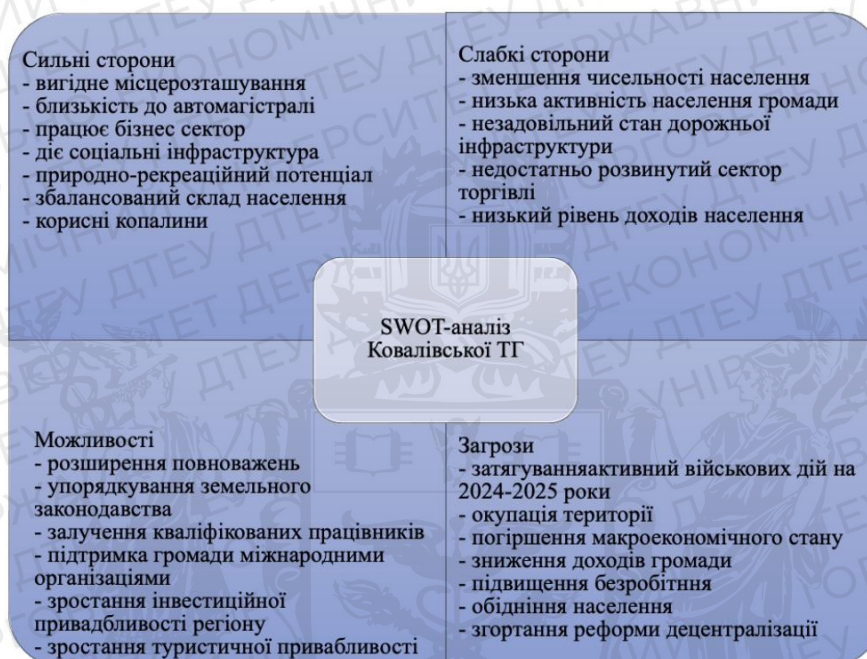

Рис. 2.5. SWOT-аналіз Ковалівського ТГ

Джерело: складено автором

Як бачимо, застосування SWOT-аналізу дозволяє сформувати коректне бачення подальшого розвитку Ковалівської ТГ та дозволяє визначити найбільш вірогідні сценарії розвитку громади. При цьому такі сценарії повинні будуватися у рамках стратегічного управління громадою. За своєю суттю стратегічне управління є безперервним процесом, обов'язковою частиною якого є стратегія розвитку [8]. Плануючи розвиток громади, необхідно орієнтуватися на три складові стратегії – розвиток місцевої економіки, розвиток людського капіталу та збереження довкілля [32, с. 12].

Стратегічна ціль – бажаний результат «цілеспрямованої» діяльності у рішенні ключової проблеми та/або реалізації можливості з оптимальним використанням ресурсів. Досягнення Стратегічної мети – спосіб (засіб) рішення

проблеми чи реалізації можливості [14, с. 2]. Формування стратегічних цілей є важливим для розвитку громади [22; 28].

Зважаючи на проведений SWOT-аналіз запропонуємо три головні стратегічні цілі розвитку Ковалівської ТГ:

1. Посилення економічної бази розвитку громади.
2. Розвиток території громади.
3. Формування громадянського суспільства за рахунок активного залучення громади.

Для досягнення стратегічного бачення у розрізі визначених стратегічних цілей необхідно сформулювати операційні цілі. Стратегічні цілі повинні давати відповідь на запитання, що необхідно зробити, щоб досягти бачення розвитку громади [13]. Операційні цілі деталізовані в завданнях. Завдання дають відповіді на питання, яким шляхом, яким чином громада намагатиметься досягнути цілей свого розвитку [29]. Тож, запропонуємо структуру стратегічних, операційних цілей та завдань для розвитку Ковалівської ТГ до 2030 року.

Стратегічна ціль № 1. Посилення економічної бази розвитку громади

Операційні цілі для досягнення стратегічної цілі № 1:

- 1) Розвиток малого підприємництва. Завдання:
 - створення інфраструктури підтримки бізнесу;
 - формування сільськогосподарських ринків;
- 2) посилення інвестиційного клімату. Завдання:
 - виготовлення просторово-планувальної документації;
 - підготовка інвестиційних майданчиків;
- 3) Підвищення доходів сільських домогосподарств. Завдання:
 - формування в громаді профільних кластерів господарювання;
 - створення обслуговуючих сільськогосподарських кооперативів;
 - розвиток органічного сільського господарства, в тому числі вирощування плодово-ягідної продукції та дикоросів

Стратегічна ціль № 2. Розвиток території громади.

Операційні цілі для досягнення стратегічної цілі № 2:

1) Покращення якості надання житлово-комунальних послуг. Завдання:

- забезпечення населення громади централізованим водопостачанням;
- створення системи поводження з твердими та рідкими побутовими відходами;

2) Розвиток інженерної інфраструктури в громаді. Завдання:

- утримання у належному стані та покращення якості доріг та супутньої інфраструктури;
- забезпечення населених пунктів якісним вуличним освітленням;
- проведення заходів із енергозбереження;

3) Підвищення якості життя у громаді

- підвищення якості освіти у громаді;
- підвищення якості послуг закладів охорони здоров'я;
- пропагування здорового способу життя;
- забезпечення громадської безпеки.

Стратегічна ціль № 3. Формування громадянського суспільства.

Операційні цілі для досягнення стратегічної цілі № 3:

1) залучення населення громади в процесах управління її розвитком за рахунок упровадження громадських слухань. Завдання:

- створення сайту громади, його розвиток
- формування та підтримка органів самоорганізації населення;
- формування активних осередків у населених пунктах громади;
- формування партисипаторного бюджету.

Запропоновані заходи із розбивкою на стратегічні та операційні цілі та визначення спектру завдань, які необхідно досягти, дозволять забезпечити усебічний соціально-економічний розвиток Ковалівської громади.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

З проведеного дослідження зроблені наступні висновки.

1) В Ковалівську громаду входять 9 населених пунктів. Завдяки створенню громади 2014 році. Вони успішно розвиваються. В громаді є: аграрна фірма, сучасна школа, центр розвитку молоді, футбольна команда, сучасний стадіон.

2) В Україні процес децентралізації почався у 2014 році як реформа для формування ефективного місцевого самоврядування та територіальної організації влади. Реформа передбачає встановлення відповідальності органів місцевого самоврядування перед жителями – за ефективність своєї роботи, а перед державою – за її законність. У 2014 році прийнято Концепцію реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Ця реформа призвела до створення складної багаторівневої структури планування регіонального розвитку, а також значного збільшення надання місцевих державних послуг та державного фінансування регіонального та місцевого розвитку, що мало позитивний вплив на зростання обсягів власних доходів ТГ на 1 мешканця громади.

3) Дослідження розвитку територіальних громад в умовах децентралізації проводилося на прикладі діяльності Ковалівської територіальної громади Київської області. Ковалівська ТГ відноситься до Білоцерківського району. Кількість населених пунктів, що входять до складу Ковалівської ТГ складає 9 (дев'ять). Площа громади дорівнює 231,6 кв. м. Чисельність населення громади у 2022 році складала 6455 осіб. За 3 квартали 2022 року надходження на 1 мешканця (загальний та спеціальний фонд) склало 6,30 тис. грн., у тому числі по загальному фонду – 6,18 тис. грн. Фіскальна віддача території на 1 мешканця складає 26,68 грн. Рівень зібраних місцевих податків і зборів на 1 мешканця громади по загальному фонду склало 1,71 тис. грн. Якщо порівнювати доходи загального фонду на 1 мешканця, то необхідно відзначити, що У Ковалівській ТГ отримано 10 тис. грн доходів у розрахунку на 1 мешканця, що на 4,0 тис. грн. перевищує показник середній по Київській області та удесятеро перевищує

середній рівень по Україні. Ковалівська ТГ має достатній рівень соціально-економічного розвитку, про свідчить високий рівень доходів на 1 мешканця та високі витрати на середню освіту 1 учня. Загалом більшу третину бюджету громада формує за рахунок податкових надходжень, що дозволяє спрямовувати кошти на розвиток. Проблемним місцем розвитку громади є скорочення чисельності населення та негативна динаміка отриманих загальних доходів.

4) Для розуміння напрямів подальшого розвитку Ковалівської ТГ визначено наступні сильні сторони громади: вигідне економіко-географічне положення; близькість до автомагістралі Київ – Харків – Довжанський; працює бізнес сектор; діє соціальна інфраструктура; природно-рекреаційний потенціал; збалансованість складу населення; наявність корисних копалин місцевого значення. Серед слабких сторін визначено: природне скорочення населення; недостатня активність громадян; поганий стан дорожньої інфраструктури; недостатній розвиток торгівлі; низький рівень доходів населення; низький рівень розвитку підприємництва.

Головною загрозою для розвитку Ковалівської ТГ є ймовірність затяжного характеру війни, а перспективними можливостями громади є розширення повноважень за рахунок подальшої децентралізації; упорядкування земельного законодавства; полегшене залучення кваліфікованих фахівців за рахунок зниження зайнятості за межами громади; підтримка громад за рахунок проектів міжнародної технічної допомоги; покращення іміджу України на міжнародній арені, що призведе до посилення інвестиційної та туристичної привабливості.

Тож, зважаючи на охарактеризовані сильні та слабкі сторони, і враховуючи можливості та загрози розвитку Ковалівської громади визначено три головні стратегічні цілі розвитку:

1. Посилення економічної бази розвитку громади.

Операційні цілі для досягнення стратегічної цілі № 1:

- розвиток малого підприємництва;
- посилення інвестиційного клімату;

– підвищення доходів сільських домогосподарств.

2. Розвиток території громади.

Операційні цілі для досягнення стратегічної цілі № 2:

- покращення якості надання житлово-комунальних послуг;
- розвиток інженерної інфраструктури в громаді;
- підвищення якості життя у громаді.

3. Формування громадянського суспільства за рахунок активного залучення громади. Операційною ціллю є залучення населення громади в процесах управління її розвитком за рахунок упровадження громадських слухань.

Запропоновані заходи із розбивкою на стратегічні та операційні цілі та визначення спектру завдань, які необхідно досягти, дозволять забезпечити усебічний соціально-економічний розвиток Ковалівської громади.

SCIENTIA DIFFICILIS SED FRUCTUOSA

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бабенко К. Є. Swot-аналіз території як передумова формування стратегічного бачення її економічного розвитку. Економіка та держава. 2020. № 6. С. 126-130. URL: <http://www.economy.in.ua/?op=1&z=4664&i=20> (дата звернення: 26.01.2023).
2. Бюджет громади. Дані за: 4 квартал 2021 року. URL: <https://decentralization.gov.ua/newgromada/4063> (дата звернення: 26.01.2023).
Бюджети територіальних громад України: опублікована нова версія інформаційно-аналітичного дашборду. URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14281> (дата звернення: 26.01.2023).
3. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (дата звернення: 18.01.2023).
4. Зіль В. Створюємо та виконуємо стратегію розвитку закладу: план для керівника. Січень 2022. URL: <https://ezavdnz.expertus.com.ua/947139> (дата звернення: 26.01.2023).
5. Картка громади. Ковалівська громада. URL: <https://kovalivka-gromada.gov.ua/structure/> (дата звернення: 26.01.2023).
6. Ковалівська громада. URL: <https://kovalivka-gromada.gov.ua/> (дата звернення: 26.01.2023).
7. Ковалівська громада. Паспорт громади. URL: <https://kovalivka-gromada.gov.ua/pasport-gromadi-08-49-38-25-03-2019/> (дата звернення: 26.01.2023).
8. Ковалівська територіальна громада. URL: <https://decentralization.gov.ua/newgromada/4063> (дата звернення: 26.01.2023).
9. Кормишкін А. Стратегія економічного розвитку smart growth для об'єднаних територіальних громад. Вісник аграрної науки Причорномор'я. 2020. Вип. 4 (108). URL: <https://visnyk.mnau.edu.ua/statti/2020/n108/n108v4r2020kormishkin.pdf> (дата звернення: 26.01.2023).

10. Методичні рекомендації щодо стратегічного планування в громадах. U-LEAD. 2018. URL: <https://www.hromady.org/wp-content/uploads/2021/02/>(дата звернення: 26.01.2023).
11. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10.01.2019 року. URL: <https://storage.decentralization.gov.ua/uploads/library/file/359/10.01.2019.pdf> (дата звернення: 18.01.2023).
12. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10.01.2020 року. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/526/10.01.2020.pdf> (дата звернення: 18.01.2023).
13. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10.02.2021 року. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/690/10.02.2021.pdf> (дата звернення: 18.01.2023).
14. Моніторинг процесу децентралізації влади та реформування місцевого самоврядування станом на 10.01.2022 року. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/800/10.01.2022.pdf> (дата звернення: 18.01.2023).
15. Моніторинг реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади. URL: <https://decentralization.gov.ua/uploads/library/file/690/10.02.2021.pdf> (дата звернення: 18.01.2023).
16. Навіщо децентралізація? URL: <https://decentralization.gov.ua/about> (дата звернення: 18.01.2023).
17. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 18.01.2023).
18. Про добровільне об'єднання територіальних громад: Закон України від 05.02.2015 № 157-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/157-19#Text> (дата звернення: 18.01.2023).

19. Про затвердження Методики розроблення, проведення моніторингу та оцінки результативності реалізації регіональних стратегій розвитку та планів заходів з їх реалізації: *Наказ Мінрегіону України* від 31.03.2016 № 79. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0632-16> (дата звернення: 26.01.2023).
20. Про співробітництво територіальних громад: Закон України від 17.06.2014 № 1508-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1508-18#Text> (дата звернення: 18.01.2023).
21. Про схвалення Концепції реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 01.04.2014 № 333-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/333-2014-%D1%80#Text> (дата звернення: 18.01.2023).
22. Реформа децентралізації. URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/reformi/efektivne-vryaduvannya/reforma-decentralizaciyi> (дата звернення: 18.01.2023).
23. Стратегічні та операційні цілі. URL: <https://hromada.canactions.com/strategichni-tsili/> (дата звернення: 26.01.2023).
24. Стратегія розвитку Білоцерківської громади до 2025 року. URL: <http://biloteg.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/> (дата звернення: 26.01.2023).
25. Територіальні громади. Київська область. URL: <https://decentralization.gov.ua/newgromada/> (дата звернення: 26.01.2023).
26. Хребтій І. В. Вплив децентралізації на стратегічний розвиток регіонів: концептуальний аспект. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2017. № 10. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1> (дата звернення: 18.01.2023).
27. Що таке децентралізація? URL: <https://decentralization.gov.ua/questions/1?page=2> (дата звернення: 18.01.2023).
28. CEMR Decentralisation at a Crossroads: Territorial Reforms in Europe in Times of Crisis. Council of European Municipalities and Regions. 2013. <http://www.ccre.org>. (дата звернення: 18.01.2023).

29. Hooghe L. et al. Measuring Regional Authority: A Postfunctionalist Theory of Governance, Oxford University Press. 2016. URL: https://hooghe.web.unc.edu/wp-content/uploads/sites/11492/2021/02/Hooghe_Marks_Schakel_Niedzwiecki_Osterkat_z_Shairrosenfield_Measuring-regional-authority_2016.pdf (дата звернення: 18.01.2023)
30. Making decentralisation work: a handbook for policy-makers. *OECD*. 2019. URL: <https://www.imf.org/external/pubs/ft/seminar/2000/fiscal/treisman.pdf> (дата звернення: 18.01.2023).
31. OECD Making Decentralisation Work: A Handbook for Policy-Makers, OECD Multi-level Governance Studies, OECD Publishing, Paris. 2019. URL: <https://dx.doi.org/10.1787/g2g9faa7-en>. (дата звернення: 18.01.2023).
32. OECD Project Supporting Decentralisation in Ukraine 2021-22. URL: <https://www.oecd.org/regional/multi-level-governance/ukrainedecentral.htm> (дата звернення: 18.01.2023).
33. Sharma C. Emerging Dimensions of Decentralization Debate in the Age of Glocalization. *Kurukshetra University. Kurukshetra. Haryana. INDIA*. 2018. URL: <http://mpira.uib.unimuenchen.de/6734/>. (дата звернення: 18.01.2023).
34. SWOT-аналіз регіонального розвитку. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/tM062599?an=1> (дата звернення: 26.01.2023).
35. Why do countries decentralise? URL: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/e5b9ba7d-en/index.html?itemId=/content/component/e5b9ba7d-en#> (дата звернення: 18.01.2023).
36. World Bank What, Why, and Where, World Bank, Washington, DC. 2019. <http://www1.worldbank.org/publicsector/decentralization/what.htm> (дата звернення: 18.01.2023).

ДОДАТКИ

Додаток А

decentralization.gov.ua/uploads/library/file/800/10.01.2022.pdf

Презентация PowerPoint 3 / 22 90%

НОВА СИСТЕМА АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО УСТРОЮ БАЗОВОГО РІВНЯ (ГРОМАД)

12 червня 2020 року Кабінет Міністрів України прийняв 24 розпорядження щодо визначення адміністративних центрів та затвердження територій громад

1470 ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД*

* в т.ч. м. Київ.

1470 Громад*

- 410 міських
- 433 селищних
- 627 сільських

Населені пункти

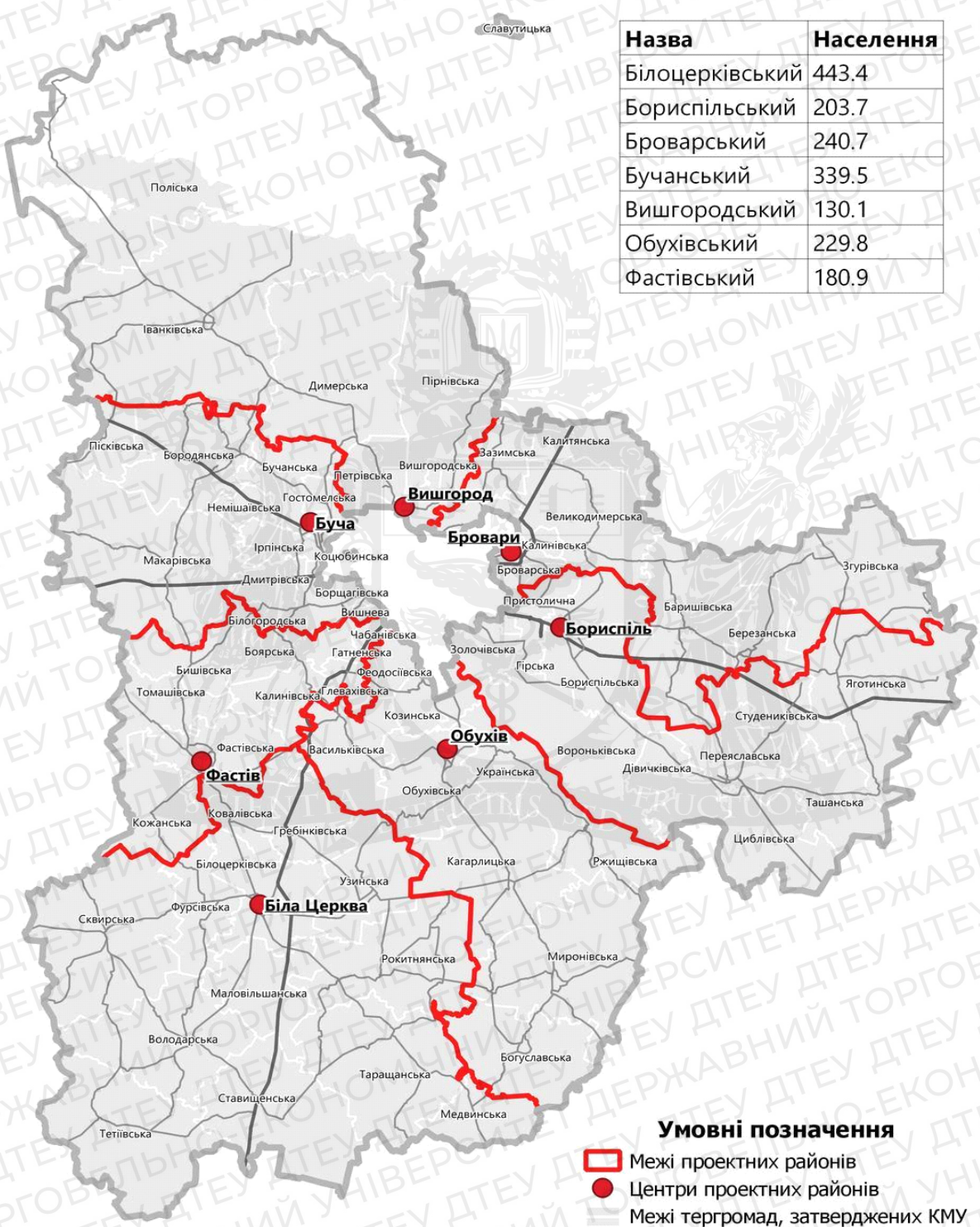
- 443 міста
- 1960 селищ
- 26261 село

Джерело: [17]

Мапа громад Київської області.

Додаток Б

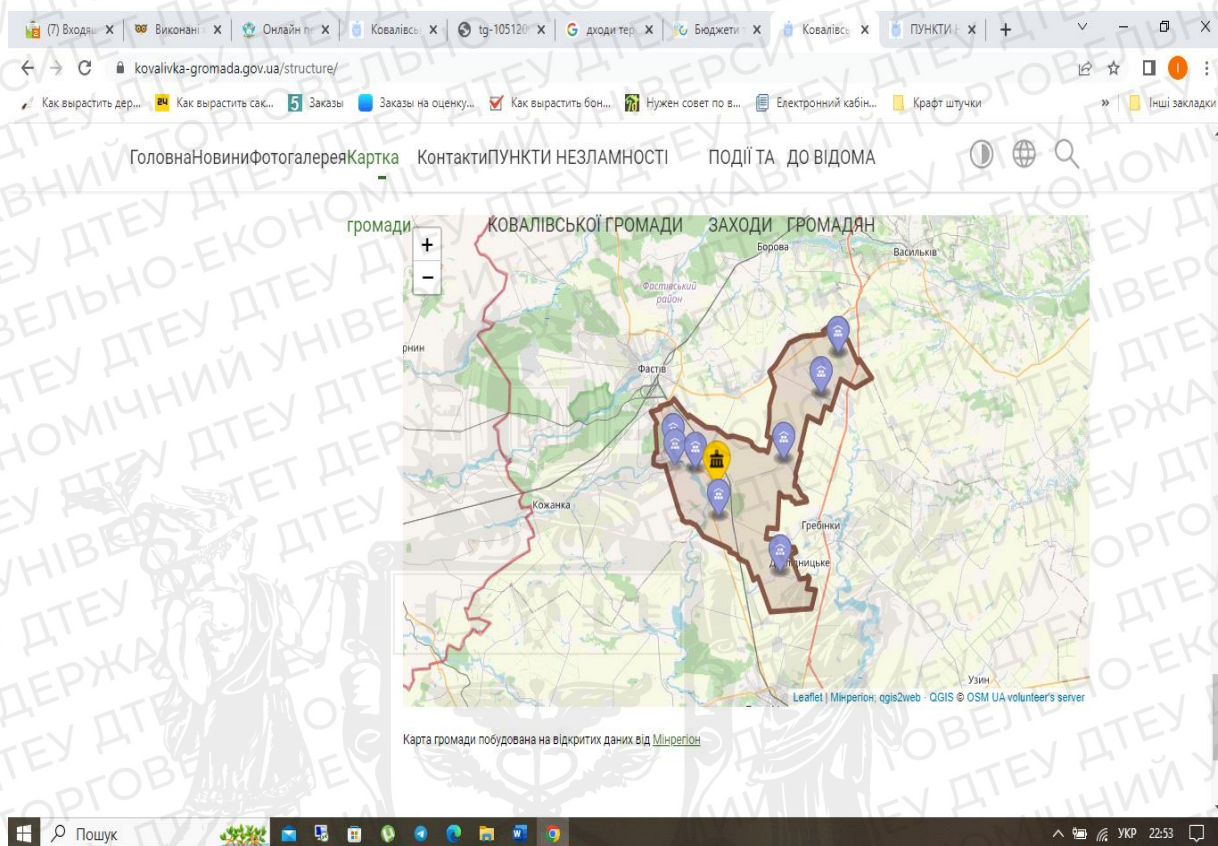
Київська область

Джерело: [5]

Додаток В

Мапа структури Ковалівської територіальної громади

Джерело: [9].

АНОТАЦІЯ

У випускній кваліфікаційній роботі висвітлено розвиток громад і проблематику регіонального розвитку із огляду на процеси децентралізації та сучасний стан розвитку процесу децентралізації в Україні, проаналізовано соціально-економічний розвиток територіальної громади на прикладі Ковалівської ТГ (с. Ковалівка, Київської області), викладено пропозиції щодо удосконалення та оптимізації розвитку Ковалівської територіальної громади в умовах децентралізації. Так, розроблено заходи та запропоновано напрями соціально-економічного розвитку Ковалівської ТГ, а саме: зважаючи на визначені сильні та слабкі сторони, і враховуючи можливості та загрози розвитку Ковалівської громади визначено три головні стратегічні цілі розвитку: посилення економічної бази розвитку громади; розвиток території громади; формування громадянського суспільства за рахунок активного залучення громади. Запропоновані заходи із розбивкою на стратегічні та операційні цілі та визначення спектру завдань, які необхідно досягти, дозволять забезпечити усебічний соціально-економічний розвиток Ковалівської громади.

Ключові слова: децентралізації, розвиток громади, соціально-економічний розвиток, територіальна громада.

SUMMARY

The qualification work highlighted the development of communities and the problems of regional development in view of the processes of decentralization and the current state of the development of the decentralization process in Ukraine, analyzed the socio-economic development of the territorial community on the example of Kovalivska TG (Kovalyvka village, Kyiv region), outlined proposals for improvement and optimization of the development of the Kovalivska territorial community in conditions of decentralization. Thus, measures have been developed and directions for the socio-economic development of Kovalivska TG have been proposed, namely: taking into account the identified strengths and weaknesses, and taking into account the opportunities and threats to the development of the Kovalivska community, three main strategic development goals have been defined: strengthening the economic base of community development; community territory development; formation of civil society due to the active involvement of the community. The proposed measures, broken down into strategic and operational goals and the definition of the range of tasks that must be achieved, will ensure comprehensive social and economic development of the Kovalivska community.

Key words: decentralization, community development, socio-economic development, territorial community.

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу Погребної Єлизавети Геннадіївни на тему
«Розвиток територіальних громад в умовах децентралізації»
виконаної на здобуття ОС «Бакалавр» за спеціальністю 281
«Публічне управління та адміністрування»
у Київському національному торговельно-економічному університеті

Представлена на рецензію випускна кваліфікаційна робота носить актуальний характер, вирізняється своєчасністю, оскільки присвячена питанням розвитку територіальних громад, на прикладі Ковалівської територіальної громади Київської області, яка є прикладом успішної спроможної територіальної громади.

В процесі аналізу автором використовуються теоретичні методи дослідження на основі використання Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад», метод аналізу, моніторинг, порівняння, які дали можливість отримати повне уявлення про досліджувальний об'єкт.

Метою дослідження є наукове обґрунтування основних теоретичних засад розвитку територіальних громад, в умовах децентралізації, та розробка заходів та напрямків соціально-економічного розвитку територіальної громади. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків, переліку посилань на використані інформаційні джерела та додатків.

В першому розділі приведена загальна характеристика розвитку Ковалівської територіальної громади та проведений аналіз впливу адміністративно-територіальної децентралізації розвитку громади.

В другому розділі розроблений моніторинг та дана оцінка розвитку Ковалівської громади, а також визначені переваги та недоліки громади та можливі напрямки подальшого розвитку Ковалівської громади для підвищення показників своєї спроможності.

Результати проведеного дослідження можуть бути використані об'єднаними територіальними громадами, які тільки почали свій розвиток.

Випускна кваліфікаційна робота відповідає вимогам, виконана в повному обсязі та заслуговує на позитивну оцінку, а її автор Погребна Єлизавета

Геннадіївна на отримання кваліфікації бакалавра відповідно до обраної спеціальності.

Рецензент

Заступник Ковалівського сільського голови

А.О. МУСІЄНКО

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

я, Почребка Єлизавета Геннадіївна
(ПІБ), повідомляю, що за результатами проведення самостійної
перевірки з використанням програмно-технічних засобів у наданій
випускній кваліфікаційній роботі на тему: «
Розвиток територіальних громад в умовах децентралізації» не міститься
елементів академічного плагіату. У випадках використання прямих
запозичень з друкованих та електронних джерел, вказані відповідні
посилання.
Робота для перевірки надається у друкованому та електронному
варіантах. Електронна версія моєї роботи ідентична з друкованою.

« 07. » 02 2023 року (підпис)

Згода

Я, Позубка Єлизавета Геннадіївна
(ПІБ), цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи
на тему:

Розвиток територіальних уюмаг в
умовгах децентралізауї;

несу повну відповідальність за достовірність, точність та повноту
поданої у роботі інформації, жодна частина в роботі не була
скопійована, за винятком частини, коли робиться належне
підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься
державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована
мною раніше.

Я даю згоду на те, що моя робота буде направлена в інституційний
депозитарій Державного торговельно-економічного університету і
збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

07.02.2023

(Дата)

(Підпис)

Позубка Є. Г.

(Прізвище, ініціали)

